

Fremsat den 1. marts 2022 af Rosa Lund (EL), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Stinus Lindgreen (RV),
Alex Vanopslagh (LA) og Torsten Gejl (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning om at legalisere cannabis i en 5-årig prøveperiode

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketings-samling at igangsætte et lovforberedende arbejde, som skal munde ud i lovforslag, der legaliserer cannabis i en prøveperiode på 5 år ved en model magen til den model, som

Københavns Kommune har foreslået, hvor salg er lovligt fra statskontrollerede udsalgssteder, og hvor det er lovligt for borgeren at købe, opbevare, dyrke og indtage cannabis til eget forbrug.

Bemærkninger til forslaget

Det eksisterende forbud mod cannabis har ikke begrænset hverken forbrug eller salg af cannabisprodukter i Danmark siden forbuddets indførelse for 40 år siden. De seneste tal fra Sundhedsstyrelsens rapport »Udbredelse af illegale stoffer i befolkningen og blandt de unge« (2020) viser, at op mod 41 pct. af alle unge under 25 år har røget hash. Ser man på den generelle udvikling i forbruget blandt de 16-44-årige, fremgår det af rapporten, at antallet af personer, der har røget hash inden for den sidste måned eller inden for det sidste år, næsten er fordoblet fra 1994. Den eksisterende lovgivning kriminaliserer altså flere og flere borgere, og op mod halvdelen af befolkningen har aktivt overtrådt det gældende forbud.

Derfor foreslås det, at cannabis legaliseres i en prøveperiode på 5 år ved en model magen til den model, som Københavns Kommune har foreslået, hvor salg er lovligt fra statskontrollerede udsalgssteder, og hvor det er lovligt for borgerne at købe, opbevare, dyrke og indtage cannabis til eget forbrug (»Forsøg med kontrolleret legalisering af hash; henvendelse til Justitsministeren og Sundhedsministeren«, referat fra møde i Københavns Kommunes Økonomiudvalg, den 4. marts 2014).

Den foreslåede model

Den foreslåede model går i sin enkelthed ud på at legalisere brugen af cannabis og oprette offentlige udsalgssteder i kommuner, der ønsker at tilslutte sig ordningen. Ordningens elementer er som følger:

- Engrosledet: Produktionen skal være lovlig og foregå i Danmark.
- Detailledet: Kontrollerede udsalgssteder placeret centralt i bydelene, bemandet med uddannet personale og med information om produkter, skadevirkninger og behandlingstilbud.
- Produkt og pris: Produkterne skal modsvare forventningerne hos dem, der benytter sig af cannabisprodukter, og prisen skal svare til prisen på det illegale marked.
- Købere: Købere skal være fyldt 18 år og være bosiddende i Danmark.
- Forebyggelse og behandling: Der skal udvikles en forebyggelsesstrategi med indsatser, der tager højde for forsøgsordningens muligheder og udfordringer.
- Evaluering: Evaluering skal sikre tæt løbende opfølgning med mulighed for justering undervejs.
- Provenuet fra salget af cannabisprodukter skal anvendes til forebyggelse og behandling af misbrug.

Kriminalitet

I de sidste mange år er kampen om det illegale marked tilspidset, hvilket har resulteret i en årelang bandekrig, uskyldige ofre og et stort ressourceforbrug hos politiet. Hashhandlen på Christiania er en milliardforretning, og på trods af mere end 500 årlige anholdelser i Pusherstreet er det stadig muligt at købe hash hver dag. Et sortbørsmarked med så mange penge på spil skaber et stort incitament for ban-

derne, samtidig med at statskassen ikke modtager en eneste krone (»Politiet konfiskerer årligt flere hundrede kilo hash i Pusher Street - eller det, der svarer til »en halv vogn««, Berlingske.dk, den 19. september 2021).

Selv om en legalisering fortsat rummer muligheden for et sideløbende sortbørsmarked, fjerner det en stor del af indtægtsgrundlaget og dermed også risikovilligheden i forbindelse med narkokriminalitet, hvorfor det forventes at have en stor indvirkning på bandeproblemerne. Det er en forudsætning for at undergrave den organiserede kriminalitet, at produktions- og engrosledet i forsyningskæden legaliseres, idet den hollandske model, hvor køb og salg af cannabis i mindre mængder er afkriminaliseret, og hvor produktionen netop ikke er legaliseret, viser, at der fortsat er en stor illegal økonomisk gevinst at hente for kriminelle grupperinger, der leverer produkterne til forbrugerne.

Forebyggelse og behandling

I forbindelse med legalisering efter Københavnermodellen vil det provenu, der opnås i forbindelse med salg af cannabis, skulle anvendes på forebyggelse og behandling. Der skal udvikles forebyggelsesstrategier med indsatser, heriblandt formidling af viden til købere og oplysning om mulighed for rådgivning og behandling, som skal påtrykkes produkterne.

Mere fokus på forebyggelse og behandling vil være med til at reducere forbruget blandt de personer, der har et misbrug af cannabis i dag.

Internationale erfaringer

Portugal har siden 2001 afkriminaliseret besiddelse af mindre mængder narkotika og cannabis til eget forbrug. Siden afkriminalisering har der været et målbart fald i forbruget, så det i dag er lavere end før afkriminaliseringen. I samme periode er forbruget af alle typer narkotika steget i Danmark, og vi har et højere forbrug end i Portugal (»Portugal gør det, Norge overvejer det: Her er effekterne af at droppe straf for stoffer«, tv2.dk, den 14. januar 2020).

I de sidste 10 år har 18 stater i USA legaliseret cannabis, og legalisering er på tegnebrættet i yderligere 13 stater. Canada legaliserede ligeledes cannabis i 2018. Der er ingen tal, der indikerer, at en legalisering skulle medføre en stigning i forbruget hos unge mennesker i hverken USA eller Canada (»Cannabis legalisation: Does it lead to harder drug use?«, bbc.com, den 25. november 2019).

Der er ingen tvivl om, at vi ser en udvikling i dag, hvor flere og flere lande legaliserer cannabis. Norge er i gang med at revidere deres narkotikalovgivning, så de ikke længere straffer brugere. Sundhedsstyrelsen i Sverige anbefalede den svenske regering at revidere narkotikalovgivningen med fokus på forebyggelse og skadereduktion i stedet for straf, og regeringen i Luxembourg har annonceret, at de regner med at have legaliseret brugen af cannabis inden udgangen af 2021 (»Luxembourg first in Europe to legalize

growing and using cannabis«, theguardian.com, den 22. oktober 2021).

Generelt er der en bevægelse i gang i Europa med legalisering af cannabis til rekreativt brug. I Tyskland har regeringen tilkendegivet, at man vil legalisere kontrolleret salg af cannabis, og følger dermed efter Malta, som netop har legaliseret cannabis til eget brug med visse begrænsninger. I

Schweiz har man ligeledes planer om at legalisere salg af cannabis, og i Italien er der indsamlet det nødvendige antal underskrifter til at få afholdt en folkeafstemning om legalisering af cannabis (»Tyskland vil legalisere hash: »Game-changer for hele Europa««, bt.dk, den 29. december 2021).

Skriftlig fremsættelse

Af **Rosa Lund** (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at legalisere cannabis i en 5-årig prøveperiode.

(Beslutningsforslag nr. B 146)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.